

Beleidsnota omgekeerd inzamelen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Resultaten omgekeerd inzamelen eerste fase	4
2.1	Rapportage omgekeerd inzamelen eerste fase	4
2.2	Monitoringsrapportage 2012	6
2.3	Bewonersonderzoek	7
2.4	Eindconclusie en aanbevelingen	7
3	Omgekeerd inzamelen tweede fase	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Bepalen plek ondergrondse verzamelcontainer restafval	9
3.3	Werkwijze en communicatie	10
3.4	De deelstromen	10
3.5	Financiën	14
3.6	Uitvoering en planning	14

1 Inleiding

Op 4 oktober 2010 is het Afvalbeleidsplan 2010 - 2015 door de raad vastgesteld. Het Afvalbeleidsplan geeft de koers aan voor het afvalbeleid voor de komende vijf jaar, waarbij het uiteindelijke streven is om in de toekomst een afvalloze samenleving te hebben volgens het Cradle to Cradleprincipe. De ambitie is om in de periode 2010-2015 tenminste de helft van de herbruikbare fracties gescheiden in te zamelen en nuttig te kunnen hergebruiken. Omgerekend betekent dit een reductiestreven van 25% op de totale hoeveelheid restafval. Grofweg betekent dit, dat gemiddeld genomen 50 kg per inwoner via preventie of extra bronscheiding moet worden gerealiseerd. Daarnaast moet de koers, die ingezet wordt in het Afvalbeleidsplan, leiden tot de realisatie van de landelijke doelstellingen en normen uit het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021. Het Afvalbeleidsplan hangt onder de paraplu van de Duurzaamheidsvisie die in januari 2010 door de raad is vastgesteld.

Om uitvoering te geven aan de ambities in het Afvalbeleidsplan is op 12 december 2011 door de raad een nieuwe inzamelstructuur voor afvalstoffen vastgesteld ook wel bekend als het "omgekeerd inzamelen". Op 1 maart 2012 is gestart met fase één van omgekeerd inzamelen, dit betekent:

- GFT en grof tuinafval aanbieden tegen nultarief;
- Herintroductie van de GFT-inzameling in het buitengebied;
- Verlaging van de inzaelfrequentie van restafval van één maal per twee weken naar één maal per vier weken.

Het uitgangspunt is om op 1 januari 2014 te starten met de tweede fase omgekeerd inzamelen. Op dat moment hebben de huishoudens twee jaar lang de eerste fase van omgekeerd inzamelen kunnen ervaren. Uit de rapportage van het eerste jaar omgekeerd inzamelen kan geconcludeerd worden, dat de nieuwe werkwijze succesvol is geweest en de tweede fase van omgekeerd inzamelen het succes nog verder kan verhogen.

In deze nota wordt de aanpak van de tweede fase omgekeerd inzamelen voorgesteld. Alvorens de tweede fase wordt geïntroduceerd worden eerst in hoofdstuk 2 de resultaten van de eerste fase omgekeerd inzamelen weergegeven. Hierbij worden ook de resultaten van het bewonersonderzoek en de afvalmonitor 2012 meegenomen. In hoofdstuk 3 wordt het plan van aanpak omgekeerd inzamelen tweede fase gepresenteerd. Hierbij komt de planning aan de orde en wordt een overzicht gegeven van de wijze waarop de verschillende deelstromen worden ingezameld. Tot slot worden in hoofdstuk 4 de financiële consequenties op een rij gezet. Na vaststelling van deze nota zal een uitvoeringsplan worden opgesteld, waarin concreet het implementatietraject wordt beschreven.

2 Resultaten omgekeerd inzamelen eerste fase

Zoals in de inleiding is aangegeven worden in dit hoofdstuk de resultaten weergegeven van het eerste jaar omgekeerd inzamelen. In drie afzonderlijke paragrafen wordt ingegaan op de rapportage omgekeerd inzamelen eerste fase, de monitoringsrapportage en de resultaten van het bewonersonderzoek. In de laatste paragraaf worden de eindconclusie en de aanbevelingen verwoord.

2.1 Rapportage omgekeerd inzamelen eerste fase

In deze paragraaf wordt een beknopte weergave gegeven van de behaalde resultaten omgekeerd inzamelen eerste fase, specifiek voor onze gemeente. Het uitgebreide rapport is als bijlage bij deze nota gevoegd. Hierin zijn ook de resultaten van de gemeenten Steenwijkerland en Staphorst opgenomen en de resultaten van de pilot in Hoonhorst (volledige model, fase één en twee omgekeerd inzamelen). In eerste instantie krijgt u een korte terugblik op de wijze, waarop de eerste fase is ingevoerd. Vervolgens worden de resultaten gepresenteerd.

Werkwijze fase één omgekeerd inzamelen

Per gemeente is een uitvoerings- en communicatieplan opgesteld. Globaal kunnen de volgende stappen worden onderscheiden:

- Informeren van de inwoners over het genomen besluit met de focus op het waarom van de wijziging van de afvalinzameling (brief van de portefeuillehouder);
- Informeren van de inwoners over de praktische gevolgen m.b.t. de containers, frequentie inzameling, inzameldagen etc. (brief van ROVA);
- Inwoners buitengebied ontvangen de 240 ltr. GFT container voorafgaand aan de wijziging van de inzamelstructuur;
- Inwoners van de kern kunnen met behulp van een antwoordkaart aangeven of zij gebruik willen maken van de mogelijkheid om de huidige GFT container (vaak een 140 ltr.) om te wisselen voor een 240 ltr. container;
- Inwoners, die denken met de voorgenomen wijziging niet uit te komen melden zich bij de gemeente (zie maatwerk);
- Start fase één omgekeerd inzamelen.

Bij fase één van omgekeerd inzamelen kan met inwoners, die door omstandigheden meer restafval hebben dan gemiddeld, gezocht worden naar een (tijdelijke) maatwerkoplossing. Mogelijkheden zijn:

- Een extra container voor het restafval aan huis of;
- Gebruik maken van een bestaande ondergrondse verzamelcontainer voor restafval (in de meeste gemeenten zijn bijvoorbeeld bij hoogbouwcomplexen of winkelcentra al ondergrondse containers aanwezig).

Resultaten

Restafval

De aangeboden hoeveelheid restafval is met 29% gedaald. Met behulp van het container management systeem (gechipte containers) is het aantal aanbiedingen (ledigingen) restafval gemonitord. Ten opzichte van 2011 is in 2012 duidelijk sprake van een daling van het aantal aanbiedingen restafval. In 2012 is per huishouden gemiddeld negen keer de restafvalcontainer aangeboden, in 2011 lag de aanbiedingsfrequentie op gemiddeld dertien keer per huishouden. Het aantal aanbiedingen restafval in

de kern en het buitengebied is nagenoeg vergelijkbaar. De inzameling van restafval in kg per inwoner per jaar ligt ruim onder het landelijk gemiddelde bij dezelfde stedelijkheidsklasse.

GFT

De inzameling van GFT is fors toegenomen, zowel qua aanbiedingen als qua aantal kg per inwoner. De aanbiedingsfrequentie is toegenomen van gemiddeld vier in 2011 naar elf in 2012. Het aantal kg/inwoner per jaar is toegenomen van 60 kg/inwoner naar ruim 120 kg/inwoner. Het aantal ingezamelde kg per inwoner per jaar ligt ruim boven het landelijk gemiddelde bij dezelfde stedelijkheidsklasse. Opvallend is dat de aanbiedfrequentie in het buitengebied (zeven) achterblijft ten opzichte van de kern. Mogelijke verklaringen:

- In Olst-Wijhe zijn veel agrarische bedrijfsbestemmingen, die in hun bedrijfsvoering op een andere manier het GFT verwerken;
- Inzet van de gratis tuinzak (grof tuinafval wordt op afroep tegen nultarief aan huis opgehaald met behulp van een zogenaamde tuinzak);
- Mogelijkheid om contracten te sluiten met de Stichting Biomassalland en de regeling Groene Diensten voor de inzameling en verwerking van grof tuinafval.

Kunststof

De wijze, waarop kunststof wordt ingezameld is in 2012 niet gewijzigd. Toch is door meer aandacht voor afvalscheiding de hoeveelheid ingezameld kunststof per inwoner ten opzichte van 2010 gestegen. In 2012 is zestien kg per inwoner ingezameld en in 2010 werd elf kg per inwoner ingezameld.

Papier

ROVA breed is de hoeveelheid ingezameld papier gedaald, waarschijnlijk veroorzaakt door de economische crisis en de toenemende digitalisering. Daarnaast is in de gebieden, waar de minicontainer is ingezet voor de inzameling van oudpapier het bedrijfspapier weggefallen. De effectiviteit van het gescheiden inzamelen van papier is, gezien bovengenoemde effecten (wegvallen bedrijfspapier, invloed economische crisis), lastig te bepalen aan de hand van de hoeveelheid gescheiden ingezameld papier. De daling van de hoeveelheid papier in het restafval is een meer betrouwbare indicator. Uit de monitor is gebleken dat het aandeel papier in het restafval in 2012 is gedaald van 39 kg per huishouden in 2011 naar 17 kg per huishouden in 2012.

Percentage hergebruik

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP-2) is de doelstelling voor hergebruik van 51% in 2006 verschoven naar 60% in 2015. Op 25 augustus 2011 geeft staatssecretaris Atsma in een brief met de titel "Meer waarde uit afval" aan, waar hij op inzet: meer recycling en nuttige toepassing. De ambitie van de staatssecretaris is het laten toenemen van de recycling van 80 % naar 83%. In de 3% groei van hergebruik en recycling ligt volgens Atsma de grootste uitdaging bij het huishoudelijk afval. De LAP-2 doelstelling van hergebruik kan na interpretatie van deze brief worden bijgesteld van 60% naar 65% in 2015. Een belangrijke bijdrage aan deze stijging moet komen door de recycling van oud papier en karton, GFT, grof huishoudelijk afval en kunststof verpakkingsafval. In figuur 8 is het percentage hergebruik weergegeven. De doelstelling van 65% in 2015 wordt in 2012 al door onze gemeente gehaald.

CO2

Per inwoner is in onze gemeente totaal 216 kg minder CO2 uitgestoten dan wanneer al het afval verbrand zou worden. Gemiddeld is de CO2-uitstoot per persoon voor energiegebruik en mobiliteit 3,8 ton per jaar. Het gescheiden inzamelen van afval levert een reductie van circa 5% . Uitgaande van de sorteeraanlyse 2012 is uit het restafval in potentie per inwoner nog een verdere CO2-reductie te behalen.

Financiën

Hieronder treft u de financiële resultaten aan van de eerste fase omgekeerd inzamelen voor de huishoudens. De resultaten worden vergeleken met de resultaten van 2011.

Tabel 1: Financieel resultaat voor de huishoudens in 2011 en 2012

2011	vast recht		79,--
	variabel recht	13 x restafval à 9,21	119,73
		4 x GFT-afval à 3,53	14,12
		Totaal	212,85

2012	vast recht		85,--
	variabel recht	9 x restafval à 9,21	82,89
		nultarief GFT-afval	0
		Totaal	167,89

Voor de burger kan geconcludeerd worden, dat de eerste fase van omgekeerd inzamelen een positief resultaat heeft opgeleverd van € 44,96 per huishouden. Hierbij dient opgemerkt te worden, dat het vast recht voor 2012 naar beneden is bijgesteld door een onttrekking van € 48.000,-- aan de egalisatievoorziening afvalstoffen. Geconcludeerd kan worden, dat de invoering van de eerste fase omgekeerd inzamelen voor de huishoudens ook financieel een succes is geworden.

2.2 Monitoringsrapportage 2012

Hieronder worden de belangrijkste conclusies geschetst op grond van de resultaten van de inzameling van grondstoffen, het financiële resultaat voor de gemeente en de sorteeraanlyse.

Inzameling grondstoffen

In 2012 hebben wij 66% hergebruik gerealiseerd. Dat is veel meer dan voorgaande jaren en hoger dan het landelijk gemiddelde. De doelstelling uit het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP 2) van 65% hergebruik in 2015 wordt door ons nu al behaald. Zelfs de doelstelling van rond 100 kg restafval per inwoner in 2015 (ca. 70% hergebruik) wordt bijna behaald. Dit succes is te danken aan de eerste fase van Omgekeerd Inzamelen. Per inwoner is 216 kg minder CO₂ uitgestoten dan wanneer al het afval verbrand zou worden. Gemiddeld is de CO₂-uitstoot per persoon voor energiegebruik en mobiliteit 3,8 ton per jaar. Het gescheiden inzamelen van afval levert een reductie van circa zes procent t.o.v. deze gemiddelde jaarlijkse CO₂-uitstoot per persoon. Uit 2.211 ton GFT is ca. 110.565 m³ groen gas geproduceerd in de vergister. Ten opzichte van 2011 is er 60.810 m³ meer groen gas geproduceerd.

Financieel

Zoals eerder al is aangegeven kan ook (er is sprake van een milieusucces) gesproken worden over een financieel succes. De vooraf ingeschatte meerkosten voor de invoering van de eerste fase van omgekeerd inzamelen blijkt achteraf lager te zijn dan ingeschat. In de tabel hieronder is het verschil zichtbaar gemaakt. Daarnaast is de afvalstoffenheffing per aansluiting in onze gemeente lager dan het landelijk gemiddelde (Agentschap NL, Afvalstoffenheffing 2012) en lager dan het gemiddelde in het ROVA verzorgingsgebied (zie bijgaande documentatie).

Tabel 2: Overzicht meerkosten in euro's per huishouden

Fase één omgekeerd inzamelen	Olst-Wijhe
Vooraf ingeschatte meerkosten	€ 4,80
Werkelijke meerkosten	€ 2,62

Sorteeranalyse

Uit de sorteeranalyse blijkt, dat het restafval voor een groot deel bestaat uit GFT, grof huishoudelijk afval (GHA) en herbruikbaar papier. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de fracties in percentages, die zich in de grijze container bevinden.

Tabel 3: Overzicht in percentages van de fracties die zich in het restafval bevinden

5%	textiel
4%	glas
4%	kunststoffen
19%	reststoffen
26%	GFT
18%	GHA
24%	OPK*

* Hiervan is 16,88% herbruikbaar papier en karton

Geconcludeerd kan worden, dat het scheidingsresultaat nog verbeterd kan worden als het gaat om de fracties GFT, GHA en herbruikbaar papier. Hierbij dient opgemerkt te worden, dat ook de luiers meegenomen zijn in de fractie OPK.

2.3 Bewonersonderzoek

De inwoners van onze gemeente zijn het meest tevreden over de inzameling van kunststof verpakkingen, restafval en GFT. De huidige kringloopfaciliteiten en de inzameling van glas worden relatief lager beoordeeld ten opzichte van het ROVA gemiddelde. De net- en reinheid van de glascontainers en de omgeving hiervan en de mogelijkheid om KCA aan te bieden zijn aspecten, die volgens inwoners van Olst-Wijhe verbeterd kunnen worden. Met name het eerste aspect is een aandachtspunt voor de tweede fase van omgekeerd inzamelen, wanneer wordt overgegaan op ondergrondse restafvalcontainers. Ook vindt men, dat verbetering mogelijk is op aspecten als de tijdige melding van wijzigingen met betrekking tot inzameltijden en -data en de vindbaarheid van informatie. Totaal gezien kunnen we concluderen, dat de inwoners van onze gemeente tevreden zijn over de dienstverlening. Het totaalcijfer voor de dienstverlening bedraagt een 7,5. Dit is iets lager dan het gemiddelde rapportcijfer van 7,6 voor de ROVA-gemeenten. Het cijfer van Olst-Wijhe bij het vorige tevredenheidsonderzoek in 2010 was 7,1: het ROVA-gemiddelde was toen 7,3.

2.4 Eindconclusie en aanbevelingen

Er blijkt een grote bereidheid om afval en grondstoffen gescheiden aan te bieden, als de service op grondstoffen wordt verhoogd en het aanbieden van restafval wordt ontmoedigd. De maatregelen van fase één van omgekeerd inzamelen leiden tot 30% minder restafval en tot meer dan een verdubbeling van de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT. Uit de samenstelling van het restafval blijkt, dat voor bijna alle herbruikbare materialen een afname is te zien. De doelstelling van 65% hergebruik in 2015 wordt al in 2012 door onze gemeente gehaald. Het uitgangspunt duurzamer maar niet duurder is overeind blijven

staan, de huishoudens zijn in 2012 gemiddeld minder gaan betalen aan afvalkosten in vergelijking met 2011.

Uit de bereikte resultaten met de eerste fase van Omgekeerd Inzamelen blijkt, dat aanzienlijk meer afvalscheiding mogelijk is en daarmee ook meer CO₂-reductie. Gelet op de herbruikbare fracties, die zich nu nog in het restafval bevinden kan de afvalscheiding nog verder verbeterd worden. Aanbevolen wordt fase twee van Omgekeerd Inzamelen in te voeren. Bij fase twee wordt het restafval met verzamelcontainers ingezameld en worden de kunststof verpakkingen (en op termijn ook andere droge grondstoffen) met behulp van een minicontainer aan huis opgehaald. Hiermee wordt verwacht, dat de doelstelling van 30 kg restafval per inwoner in 2020 (rond 90%hergebruik) wordt bereikt. De proef in Hoonhorst (gemeente Dalfsen) laat zien, dat met de tweede fase van omgekeerd inzamelen, waarbij het volledige model is ingevoerd (alle droge herbruikbare materialen worden gescheiden ingezameld), de norm van 90% hergebruik nagenoeg nu al gerealiseerd wordt. Steenwijkerland heeft de tweede fase omgekeerd inzamelen vanaf 1 januari 2013 ingevoerd en de eerste ervaring is zeer positief.

3 Omgekeerd inzamelen tweede fase

3.1 Inleiding

In de tweede fase van Omgekeerd Inzamelen wordt het restafval niet meer huis aan huis opgehaald. Huishoudens moeten zelf het restafval wegbrengen naar ondergronds verzamelcontainers. Voor de herbruikbare fracties wordt een groeimodel ingevoerd. In eerste instantie zal alleen kunststof gescheiden worden ingezameld. Naar verwachting zullen vervolgens op korte termijn ook andere fracties, zoals drankkartons en blik, gescheiden kunnen worden ingezameld. De ervaring leert (pilot Hoonhorst en Zwolle), dat een verminderde service op restafval een positieve invloed heeft op het scheidingsgedrag van de huishoudens en indirect op de CO₂-uitstoot. De service op de nuttig toepasbare grondstromen zal worden verbeterd. Uiteindelijk zal mogelijk een beloningssysteem worden ingevoerd voor goed scheidingsgedrag. Een beloningsmodel voor grondstofstromen is mogelijk als meer duidelijkheid bestaat over de vergoeding van kunststofverpakkingen op langere termijn en de mogelijkheid tot uitbreiding naar andere fracties als drankkartons.

Ook in fase twee zal per aanbieding van restafval (per aangeboden zak) worden betaald. De inwoners krijgen een toegangspas voor de verzamelcontainer. Met deze pas wordt het aantal ledigingen geregistreerd. Het aantal aanbiedingen heeft de inwoner zelf in de hand. De minicontainer voor restafval wordt ingezet voor de kunststofinzameling, hierdoor wordt de service op deze nuttig toepasbare grondstroom verhoogd.

Om de huishoudens voor te bereiden op de vervolgfase van omgekeerd inzamelen wordt tijdens de kernenbezoeken in 2013 het thema omgekeerd inzamelen op de agenda geplaatst. Er wordt een presentatie gegeven, waarin de werkwijze, het doel en belang van omgekeerd inzamelen uiteen wordt gezet. De reacties uit de kernenbezoeken zijn positief kritisch en afwachtend. De eerste fase is positief ontvangen, op voorhand is er geen weerstand tegen fase twee. De meeste vragen en opmerkingen gaan over:

- De omgeving van verzamelcontainers is vaak rommelig, zoals bij de huidige containers bij de gestapelde bouw en de glas- en textielcontainers;
- Bijzetgedrag;
- Maatwerk voor huishoudens met luiers of medische problemen;
- Loopafstand en fysieke belasting van ouderen;
- De wijze, waarop het omgekeerd inzamelen in het buitengebied wordt geïmplementeerd;
- Dat er geen derde container wordt bijgeplaatst wordt positief ervaren en er is een mooie oplossing voor de inzameling van kunststof (geen plastic zakken meer).

In Steenwijkerland is eind 2012 gestart met de invoering van fase twee Omgekeerd Inzamelen. De eerste ervaring is zeer positief. Onderstaande aanpak en werkwijze is mede gebaseerd op de ervaringen opgedaan in Steenwijkerland.

3.2 Bepalen plek ondergrondse verzamelcontainer restafval

De plek van de ondergrondse verzamelcontainer is zeer cruciaal bij het implementeren van de tweede fase omgekeerd inzamelen. Een goede afstemming over de brengafstand en locatie zorgen voor deelname en draagvlak. Per systeem kunnen 100-150 huishoudens worden aangesloten.

Zoals aangegeven draagt een logische plek bij aan het draagvlak voor het wegbrengen van het restafval. Die plek wordt in belangrijke mate bepaald door de gekozen route van de inwoners. De kleine hoeveelheid restafval, die overblijft bij het goed scheiden van het afval, wordt meegenomen op weg naar het werk of bij het boodschappen doen (lopen, fietsen of auto). Gezien de logistieke randvoorwaarden hebben met name de plekken aan de rand van een wijk en indien aanwezig "hotspots" (o.a. winkelcentrum) de voorkeur.

Uitgangspunt is, dat een minimaal aantal ondergrondse restafvalcontainers wordt geplaatst binnen de logistieke randvoorwaarden. Bij het bepalen van de plek moet rekening gehouden worden met een aantal logistieke randvoorwaarden, waaraan de locatie van een ondergronds verzamelstelsel moet voldoen.

Hierbij dient niet alleen gedacht te worden aan de ligging van kabels en leidingen, maar ook aan sociale en verkeersveiligheidsaspecten.

Binnen de genoemde randvoorwaarden en uitgangspunten wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de sociale kenmerken van een wijk (senioren, jonge gezinnen). Samengevat kunnen bij het bepalen van de plaatsen voor de ondergrondse containers binnen de bebouwde kom onderstaande stappen worden gevolgd:

- Bepalen logische plekken met een voorkeur voor de rand van een wijk en de supermarkten;
- Zoveel mogelijk rekening houden met sociale kenmerken van de wijk.

Restafval in het buitengebied

Ook in het buitengebied is een keuze voor een logische plek leidend, bijvoorbeeld aan de rand van de kernen op doorgaande routes.

Fase twee van omgekeerd inzamelen zal per wijk of kern worden ingevoerd. Door te starten met invoering in de wijken en kernen kunnen de resultaten van de pilot in het buitengebied Zwolle worden gebruikt bij de aanpak in het buitengebied.

Vervuiling bij verzamelcontainer

De eerste ervaring in Steenwijkerland is, dat de openbare ruimte niet meer is vervuild dan in de eerste fase Omgekeerd Inzamelen. Wel is het wenselijk om in de beginperiode duidelijk te communiceren over de "spelregels" en ook toe te zien op de naleving. In Steenwijkerland heeft een samenwerking tussen de gemeentelijke handhaving en ROVA laten zien, dat een dergelijke aanpak goed werkt. In het nog op te stellen uitvoeringsplan zal hier nader op in worden gegaan.

3.3 Werkwijze en communicatie

Zoals aangegeven verloopt de invoering van fase twee per wijk of kern. Globaal kunnen de volgende stappen worden onderscheiden:

- In overleg met de projectleider vanuit de gemeente worden per wijk of kern de meest logische plekken voor de ondergrondse verzamelcontainers voor restafval bepaald;
- De kaart met de potentiële locaties voor de containers wordt besproken met vertegenwoordigers vanuit de wijk of kern (plaatselijk belang of een afvaardiging van bewoners);
- Huishoudens ontvangen een uitnodiging voor een bewonersbijeenkomst. De uitnodiging bevat een brief met uitleg over omgekeerd inzamelen fase twee en een kaartje met de plek voor de ondergrondse container, waar de betreffende inwoner gebruik van kan maken;
- Per wijk of kern wordt een bewonersbijeenkomst georganiseerd om uitleg te geven over fase twee. Bij zwaarwegende argumenten kunnen de locaties van de ondergrondse restafvalcontainer nog wijzigen;
- Na de bewonersbijeenkomsten worden de definitieve locaties bepaald en starten de voorbereidingen voor het plaatsen van de systemen;
- Inwoners ontvangen een brief met daarin de locatie van 'hun' ondergrondse container voor restafval. Bovendien ontvangen ze een ROVA pas ten behoeve van toegang tot de ondergrondse verzamelcontainer en uitleg over de werking;
- Inwoners krijgen bericht over het gebruik van de restcontainer voor kunststofafval en hoe deze aangeboden kan worden;
- start fase 2 Omgekeerd Inzamelen.

3.4 De deelstromen

In deze paragraaf wordt voor de belangrijkste deelstromen aangegeven op welke wijze de inzameling gaat plaatsvinden in fase twee van omgekeerd inzamelen. De paragraaf wordt afgesloten met een totaaloverzicht in tabelvorm.

Restafval

Voor de inzameling van restafval wordt afgestapt van de vierwekelijkse inzameling met minicontainers door een brengsysteem van ondergrondse containers in te voeren. Huishoudens krijgen een milieupas en per aanbidding wordt een bijdrage betaald. Uitgangspunt is om deze wijze van inzameling gemeentebreed in te voeren. Gestart wordt in de kernen en wijken om als laatste in het buitengebied deze wijze van inzameling te implementeren. Hierbij zullen de resultaten van de evaluatie van de pilot in Zwolle meegenomen worden.

Kunststof

De minicontainer voor restafval wordt gebruikt voor de vierwekelijkse inzameling van kunststofverpakkingen. Dit betekent, dat niet meer wordt ingezameld met behulp van zakken. Uiteindelijk (op termijn) zal deze inzameling worden uitgebreid met andere droge en herbruikbare componenten, zoals blik en drankenkartons. In het kader van het raamakkoord verpakkingen wordt onderzoek gedaan naar de inzameling en vergoeding van drankenkartons. Eind 2013 moeten de resultaten van dit onderzoek worden gerapporteerd. Binnen ROVA worden de mogelijkheden van het mechanisch nasorteren van droge en herbruikbare materialen onderzocht met behulp van de inzameling in de pilot Hoonhorst. Verwacht wordt, dat eind 2013 een besluit kan worden genomen over welke uitbreiding met andere droge herbruikbare materialen mogelijk is.

Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

De inzameling van GFT zal niet worden gewijzigd. Dit betekent, dat eens per twee weken zowel in de kernen als het buitengebied het GFT gratis huis aan huis wordt ingezameld.

Grof tuinafval

Ook deze inzameling wordt niet gewijzigd. Grof tuinafval kan gratis naar de milieubringstations worden gebracht. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om tuinzakken aan te vragen en gratis aan huis het grof tuinafval te laten ophalen.

Dit jaar is voor het eerst de takkenroute geïntroduceerd. De evaluatie van deze takkenroute heeft opgeleverd, dat het succesvol is geweest. Dit betekent, dat hier een vervolg aan wordt gegeven door twee keer per jaar, in het voor- en het najaar, de takkenroute te rijden. Ook deze vorm van inzameling is gratis.

Oud papier en karton

De inzameling van papier vindt eens per maand plaats met uitzondering van de vakantieperiode in de zomer. In de kernen wordt huis aan huis ingezameld en in het buitengebied met behulp van afzetcontainers. De inzameling wordt verzorgd door verenigingen en scholen met inzet van eigen inzamelmiddelen. In Herxen en in de kern van Olst vindt op dit moment op een andere wijze de inzameling plaats. Hier wordt voor de inzameling van papier blauwe minicontainers ingezet. In Herxen is voor deze manier van inzamelen gekozen, omdat de vereniging uit Windesheim haar inzamelgebied zowel in de gemeente Zwolle als in onze gemeente heeft liggen (Herxen en omgeving). In Zwolle worden al geruime tijd de blauwe minicontainers voor de inzameling gebruikt. Door deze containers ook voor Herxen en omgeving te gebruiken is de inzameling van papier in dit gebied geharmoniseerd.

In de kern Olst is als pilot vorig jaar gestart met het gebruik van blauwe minicontainers voor de inzameling van oudpapier. De pilot is opgestart omdat de verantwoordelijke vereniging voor de kern Olst niet meer voldoende vrijwilligers kon regelen voor de inzameling van oudpapier. Voor de bewoners van de kern is dit een geslaagde proef geweest. De hogere service voor de inzameling van oudpapier wordt zeer gewaardeerd. Voor de vereniging is de proef deels succesvol geweest. De proef biedt een goede oplossing voor het probleem van de inzet van vrijwilligers, maar de financiële opbrengst voor de vereniging is sterk gedaald. Voor de gemeente is de proef ook gedeeltelijk geslaagd. De inzet van de containers wordt door de bewoners zeer gewaardeerd, maar brengt wel meer kosten met zich mee. Om deze wijze van inzamelen over de hele gemeente uit te smeren inclusief het buitengebied is geen optie. Voor het buitengebied is deze methodiek niet rendabel te maken en zal de methode van afzetcontainers de beste optie blijven.

Met de verenigingen in de kern van Olst vindt momenteel overlegplaats om een oplossing te vinden om mogelijk de oude methode van inzamelen weer te kunnen oppakken.

Glas

Voor glas zijn ondergrondse containers beschikbaar in de kernen en bij de supermarkten. In totaal zijn negen locaties ingericht met ondergrondse glascontainers.

Tabel 4: Overzicht van de deelstromen

Deelstromen	Omgekeerd inzamelen eerste fase	Omgekeerd inzamelen tweede fase
Restafval <ul style="list-style-type: none"> • aanbodfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	<ul style="list-style-type: none"> -1 x per 4 weken -nvt -minicontainers -ROVA 	<ul style="list-style-type: none"> -onbeperkt -op max. 500 meter afstand van de woning -verzamelcontainers -ROVA
Groente-, fruit- en tuinafval (GFT-afval) <ul style="list-style-type: none"> • aanbodfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	<ul style="list-style-type: none"> -1 x per twee weken -kernen en buitengebied -minicontainers, tuinzak -ROVA 	Geen wijzigingen
Kunststof <ul style="list-style-type: none"> • aanbodfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	<ul style="list-style-type: none"> -1 x per vier weken - huis aan huis - zak - ROVA 	<ul style="list-style-type: none"> -1 x per vier weken - huis aan huis - container - ROVA
Oud papier en karton (OPK) <ul style="list-style-type: none"> • aanbodfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	<ul style="list-style-type: none"> -1 x per maand m.u.v. de zomervakantie -huis aan huis inzameling in de kernen, afzetcontainers in buitengebied -minicontainers en dozen -verenigingen en scholen 	Geen wijzigingen
Glas <ul style="list-style-type: none"> • aanbodfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	<ul style="list-style-type: none"> - onbeperkt - negen glaslocaties op 17.500 inwoners - ondergrondse glascontainers - ROVA 	Geen wijziging
Textiel <ul style="list-style-type: none"> • aanbodfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel 	<ul style="list-style-type: none"> - onbeperkt; een aantal keer per jaar inzamelacties van charitatieve instellingen - zes textielcontainers op 17.500 inwoners - textielcontainers en zakken voor 	Geen wijziging

<ul style="list-style-type: none"> • inzamelaars 	de hah-inzameling - Humana (brengsysteem) en charitatieve instellingen (haalsysteem) en Kringloopbedrijf "Het Goed"	
<p>Klein chemisch afval (KCA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • aanbiedfrequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	-Wekelijks -twee halteplaatsen chemokar kern Olst en Wijhe of brengen naar het milieubrengstation -Chemobox -ROVA	Geen wijziging
<p>Afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • frequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	Klein AEEA: zie KCA -Op werkdagen zelf brengen naar het milieubrengstation, de kringloopwinkel of als grofvuil laten afvoeren -Nvt -Nvt -Oud-voor-nieuw-regeling (detailhandel), kringloopbedrijf "Het Goed" en ROVA	Geen wijziging
<p>Grof huishoudelijk afval (GHA) en goedzooi</p> <ul style="list-style-type: none"> • frequentie • dichtheid • inzamelmiddel • inzamelaar 	-Op afspraak (haalsysteem), of op werkdagen en zaterdagochtend zelf brengen bij brengstation of kringloopbedrijf "Het Goed" -nvt -nvt -ROVA en kringloopbedrijf "Het Goed"	

3.5 Financiën

Perspectief burger

In fase één zijn de kosten voor GFT-inzameling van het variabele naar het vaste deel van de afvalstoffenheffing verschoven. Het vaste deel is hoger geworden en het variabele deel lager. Uit de evaluatie van fase één van Omgekeerd inzamelen blijkt, dat de inwoners in 2012 gemiddeld minder zijn gaan betalen aan afvalkosten dan in 2011. In fase 2 kan de inwoner met goed scheidingsgedrag een verdere daling van de kosten bewerkstelligen. De evaluatie van de pilot in Hoonhorst, waar fase één en twee gelijktijdig zijn geïmplementeerd, laat goede resultaten zien. In het kader van omgekeerd inzamelen is het perspectief geschetst van het belonen van grondstoffen (van "betalen naar belonen"). Zoals eerder aangegeven is een beloningsmodel voor grondstofstromen mogelijk als meer duidelijkheid bestaat over de vergoeding van kunststofverpakkingen op langere termijn en de mogelijkheid tot uitbreiding naar andere fracties als drankenkartons. In het eind 2012 gesloten raamakkoord verpakkingen zijn afspraken gemaakt om in 2013 een onderzoek te doen naar deze lange termijn vergoedingen voor kunststofverpakkingen en de mogelijke uitbreiding naar drankenkartons.

In de pilot Hoonhorst is ervaring opgedaan met het belonen van het gescheiden aanbieden van grondstoffen in combinatie met een daling van de hoeveelheid restafval. Omdat individuele beloning lastig was (vanwege belasting regime dat voor de gehele gemeente Dalfsen geldt) is gekozen voor een collectieve beloning. Uitgangspunt was de totale ingezamelde hoeveelheid kunststof in combinatie met een prikkel voor de daling in de kg restafval. Door het plaatselijk belang Hoonhorst is het gezamenlijke spaardoel vastgesteld. Met de gezamenlijke inzameling van droge herbruikbare materialen (DHM) in Hoonhorst worden onder andere AED systemen met trainingen gefinancierd.

Afvalreserve

Voor de kosten van invoering van fase twee Omgekeerd Inzamelen is een bedrag geraamd van €180.000,- voor het aanpassen van containers en het plaatsen van de ondergrondse containers voor restafval. Het benodigde bedrag is afhankelijk van het aantal ondergrondse systemen, dat geplaatst zal worden. De aanschaf- en exploitatielasten worden opgenomen in de DVO met ROVA en komen jaarlijks terug in de voorschotnota. De eenmalige plaatsingskosten worden gedekt uit de egalisatievoorziening afvalstoffen. Het bedrag moet via een begrotingswijziging nog formeel beschikbaar gesteld worden. Het is wel opgenomen als ingeplande uitgave voor de egalisatievoorziening afvalstoffen via het raadsbesluit op 12 december 2011. Zodra een concreet uitvoeringsplan is opgesteld en vastgesteld kunnen de definitieve financiële consequenties in beeld worden gebracht.

3.6 Uitvoering en planning

Voor de uitvoering en planning wordt een uitvoeringsplan opgesteld in samenwerking met ROVA. Zoals aangegeven zal begin 2014 gestart worden met de implementatie van de tweede fase omgekeerd inzamelen in de kernen. Vervolgens is het buitengebied aan de beurt, waarbij tevens de resultaten van de proef in Zwolle worden meegenomen. De implementatie zal plaatsvinden conform de werkwijze en communicatie benoemd in paragraaf 3.3.